

«15 ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ» από τη Θεατρική Ομάδα 2510

Η θεατρική ομάδα του Χώρου 2510, με αφορμή τα δέκα χρόνια από τη δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, από τις 15 Νοεμβρίου, θα ανεβάσει την παράσταση **“15 Για Πάντα”**.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ:

6 Δεκεμβρίου 2008.

Μια δολοφονία συγκλονίζει τη χώρα.

Η εξέγερση.

Μια γενιά που κανείς δε λογάριαζε.

Η ενηλικίωση.

Επιλογές και δρόμοι που αποκλίνουν.

10 χρόνια μετά. Στην επέτειο.

Η ίδια παρέα συναντιέται πάλι. Αλήθειες και ψέματα.

Ματωμένα γενέθλια και ένα μυστικό.

Ένα παιχνίδι στο σκάκι που δεν τελείωσε ποτέ.

Η πολιτική εφηβεία και ο ωμός ρεαλισμός.

Πολιτικό θρίλερ, δράμα και μαύρη κωμωδία ή απλώς το τίμημα για όταν παύεις να ονειρεύεσαι;

Θέατρο Παραμυθίας, Παραμυθιάς 27, Κεραμεικός

Πέμπτη/Παρασκευή 15-16/11, 22-23/11, 29-30/11, 6-7/12

Ώρα Έναρξης: 21:30 (Διάρκεια: 75΄)

Κατερίνα Αλάγια, Ραφαέλα Λουδιανού, Χρήστος Λυμπερόπουλος, Ιωάννα Μαλιγιάννη, Ελευθερία Ματσαρίδου, Ερμιόνη Μουμούρη, Βασιλική Σαμαρτζή, Ανδριάννα Σούμποτιτς και ο Τάκης Σάντρας.

Σε σκηνοθεσία Ανδρέα Ζαφείρη.

Από τη **Θεατρική Ομάδα 2510**

Αθήνα: Δεκέμβρης 2008

Νίκος Ιωάννου

Σάββατο 6 Δεκεμβρίου

Πέφτει ένας πυροβολισμός στις εννιά το βράδυ στα Εξάρχεια. Νεκρός πιτσιρικάς στη Μεσολογγίου. «Τέλος» είναι η λέξη που ταιριάζει στο συναίσθημα που προκαλεί το μαντάτο. Μέσα σε μερικά λεπτά ο πυροβολισμός ακούγεται σε όλη την Αθήνα. Οι έμπειροι στις πρώτες στιγμές της αμηχανίας τρέχουν. Κλασικές κινήσεις. Αυτή τη φορά όμως ήταν κάπως αλλιώς. Και ένας μόνο από αυτούς θα μπορούσε να καταλάβει ένα κτήριο. Κατάληψη Νομικής Σχολής, κέντρο αγώνα και αντιπληροφόρησης. Γίνονται καταλήψεις στο Πολυτεχνείο και την ΑΣΟΕΕ. Στήνεται διπλό οδόφραγμα στην Ακαδημίας και η οδός απελευθερώνεται από τα ΜΑΤ, το ίδιο και η Σόλωνος μετά από αλλεπάλληλες επιθέσεις των εξοργισμένων διαδηλωτών που είναι πολλοί και αποφασισμένοι. Κρατιέται μέχρι το πρωί όπου αρχίζει ο συντονισμός για την πορεία της Κυριακής. Μάλλον τώρα αρχίζει...

Νεκρός πιτσιρικάς στη Μεσολογγίου... Τέλος...

Κυριακή 7 Δεκεμβρίου

Συγκέντρωση στο Μουσείο. Πολλοί από τα κόμματα είναι αμήχανοι και συγκρατημένοι. Δεν έχουν ακόμη καταλάβει καλά τι γίνεται. Η πορεία ξεκινά. Μπροστά μπαίνει το πανό της κατάληψης Νομικής και η μεγάλη μαυροκόκκινη σημαία που ανέμιζε σε όλες τις μεγάλες στιγμές αυτής της εξέγερσης.

Στρίβοντας προς την Αλεξάνδρας, το πλήθος αρχίζει να πυκνώνει πολύ γρήγορα. Λεφούσια αγριεμένων πιτσιρικάδων τρέχουν πάνω-κάτω στην πορεία, σαν άγριες μέλισσες υπερασπίζονται το μελίσσι τους. Όλοι αρχίζουν να μαζεύουν πέτρες. Έχουν μαζευτεί

χιλιάδες πέτρες. Εκείνη τη στιγμή ο κόσμος ξεπερνά τις 10.000.

Όλα μοιάζουν σαν να προμηνύεται ο λιθοβολισμός της εξουσίας!

Τα συνθήματα βοούν, είναι γρήγορη και δυναμική πορεία. Είναι σαν να πηγαίνουμε κάπου όλοι μαζί και ο καθένας χώρια, αποφασισμένοι. Ένα παλικάρι πετάγεται δίπλα και σπάει με λύσσα το πρώτο ATM τράπεζας. Αυτό ήταν. Η τράπεζα διαλύεται σε δευτερόλεπτα. Η πορεία ανεβαίνει την Αλεξάνδρας σπάζοντας και καίγοντας κάθε σύμβολο της κρατικής και οικονομικής εξουσίας. Επιτίθενται τα ΜΑΤ από όλες τις πλευρές με τεράστια ποσότητα χημικών και ξύλο. Γίνεται μάχη. Σπάει η πορεία μένοντας πίσω ο κύριος όγκος. Μπροστά το πανό της Νομικής και η μαυροκόκκινη σημαία με τους υπερασπιστές της. Επίθεση στα ΜΑΤ, όλοι με πέτρες. Είναι το δυναμικό μπλοκ των μαθητών. Δεχόμαστε αντεπίθεση και οπισθοχωρούμε. Ξανά το πανό και η σημαία μπροστά και ξανά επίθεση αμέσως, μέσα από τα σύννεφα των καπνογόνων – δακρυγόνων. Φέρνουν ενισχύσεις, αλλά τελικά τους παίρνουμε...

Φτάνουμε στη ΓΑΔΑ, στην κόκκινη ζώνη. Η πορεία είναι ακόμη κομμένη στα δύο αλλά ο κύριος όγκος ανεβαίνει. Δίνουμε άλλη μια λυσσασμένη μάχη και τότε ρίχνουν μεγάλη ποσότητα ασφυξιογόνων. Μας αποδεκατίζουν. Ωστόσο έχει ήδη φτάσει η υπόλοιπη πορεία όπου δίνει την τελευταία μάχη. Μέσα σε μερικά λεπτά εξαφανίστηκε η Αλεξάνδρας και η πορεία έφτασε μπροστά στη ΓΑΔΑ, εκεί όπου βρίσκονταν όλες οι δυνάμεις της αστυνομίας.

Είναι η πρώτη μεγάλη στιγμή της εξέγερσης.

Δευτέρα 8 Δεκεμβρίου

Όλοι έχουμε καταλάβει πια ότι πρόκειται για εξέγερση. Λίγο πριν αρχίσει όμως το απογευματινό συλλαλητήριο κανείς δεν υποψιάζεται το μέγεθός της. Από νωρίς στα προπύλαια συγκεντρώνονται χιλιάδες, άνθρωποι κάθε ηλικίας και κυρίως νέοι. Δεν ξεχωρίζεις αν είναι μισθωτοί των 400, των 700 ή των

1500, αν είναι άνεργοι ή αν είναι παιδιά καλών ή κακών οικογενειών. Είναι όλοι εκεί. Δεν υπήρξε άνθρωπος που να μην ένοιωσε πως ήταν όλοι εκεί, σε μια από τις κορυφαίες στιγμές της εξέγερσης. Συμβαίνουν όλα γρήγορα και αναπάντεχα. Τα κομματικά μπλοκ χάνονται μέσα στο τεράστιο πλήθος. Είναι δεκάδες χιλιάδες που καθώς η πορεία προχωρά αυξάνονται. Όχι όμως με το συνηθισμένο τρόπο. Εδώ ο «μέσος άνθρωπος» εξαφανίζεται και γίνεται αυτό που ο καθένας είναι.

Όμως η πολιτική εξουσία και τα ΜΜΕ αδυνατούν να κατανοήσουν αυτή τη πραγματικότητα. Περιγράφουν τον κόσμο πάνω στον οποίο θέλουν να κυριαρχούν. Δεν βλέπουν ό,τι συμβαίνει έξω από αυτή την περιγραφή τους. Λειτουργούν με βάση τον «μέσο άνθρωπο» και από αυτή τη θέση επιτίθενται σε ό,τι θεωρούν ότι αποτελεί παρέκκλιση. Αυτός είναι ο όρος ύπαρξης της εξουσίας τους. Εγώ δεν είδα συμμορίες σε αυτή την εξέγερση. Είδα άτομα χιλιάδες να σπάνε και να καίνε ό,τι οριοθετεί την ύπαρξή τους. Πρώτες στη λίστα οι κάμερες που δεν έμεινε μια για μια. Μαγαζιά, τράπεζες και κρατικές υπηρεσίες. Οι φλόγες από το αστυνομικό τμήμα της Ομόνοιας φώτισαν τα αμήχανα γεμάτα απορία πρόσωπα των μαντρωμένων 1000 περίπου ΚΚέδων, φώτισαν τη ντροπή τους (που κάποιοι βεβαίως δεν άντεξαν και πέρασαν στην πλευρά της κοινωνίας!).

Ο χημικός πόλεμος της αστυνομίας έχει φτάσει στο αποκορύφωμά του αλλά κανείς δεν δείχνει να πτοείται. Άλλωστε είναι τέτοιος ο όγκος των εξεγερμένων που τον αριθμό τους όλα μαζί τα κόμματα της πολιτικής εξουσίας δεν τον πιάνουν, ειδικά σε δύναμη και αποφασιστικότητα.

Μετά το χάος της Ομόνοιας το μπλοκ της κατάληψης Νομικής ανεβάζει την πορεία από τη Σταδίου στο Σύνταγμα. Δεν είναι μια απλή πορεία. Είναι μια εξεγερτική λαίλαπα που καμιά αστυνομία δεν μπορεί να σταματήσει με κανέναν τρόπο. Σε λίγη ώρα πολυάριθμες εστίες φώτιζαν τον δημόσιο χώρο της μητρόπολης της Αθήνας. Ακαδημίας, Σόλωνος, Νομική, Εξάρχεια, Πολυτεχνείο, Πατησίων, ΑΣΟΕΕ, Σύνταγμα, Συγγρού, Ερμού, Ψυρρή, Ζεφύρι, Πειραιάς, Πετράλωνα... Χτυπιούνται σύμβολα της κατανάλωσης,

Τράπεζες, Οργανισμοί, Αστυνομικά Τμήματα.

Αργά κάπως, ατενίζουμε την Αθήνα από την ταράτσα της Νομικής. Έρχονται στο μυαλό μας τα ζωγραφικά έργα του Μπιζάρ-Στέλιου Φαϊτάκη στο destroy athena ή τα κόμικς του Λέανδρου στη Βαβυλωνία. Μαθαίνουμε τα νέα από όλη την Ελλάδα. Θεσσαλονίκη: Σχολή Θεάτρου, Εγνατία, Τσιμισκή, Πανεπιστήμια, Λευκός Πύργος. Ξάνθη, Κομοτηνή, Κοζάνη, Γρεβενά, Γιάννενα, Αγρίνιο, Πάτρα, Τρίπολη, Αμαλιάδα, Κόρινθος, Ηράκλειο, Χανιά, Ρόδος, Σαντορίνη, Λάρισα, παντού.

Ακολουθούν καθημερινά μεγάλα συλλαλητήρια σε όλη την Αθήνα σε διαφορετικές ώρες και περιοχές. Οι μαθητές, από 12 έως 17 χρονών, είναι το αλεύρι αυτής της εξεγερτικής ζύμης. Σε αυτή την εξέγερση οι μαθητές περιέφεραν στους κατειλημμένους δημόσιους χώρους το μέλλον.

Πέμπτη 11 Δεκεμβρίου

Πραγματοποιούν σχεδόν ταυτοχρόνως εφόδους σε 25 αστυνομικά τμήματα της Αττικής. Σε όλη τη διάρκεια των ημερών πραγματοποιούνται επιθέσεις σε κρατικά κτήρια σε όλη την Ελλάδα.

Η γενιά του internet και του sms ανέδειξε το δικό της τρόπο επικοινωνίας. ORGH – SKTTE PEDI – MLKS BATSI. Η πρώτη γενιά που βιώνει την ανάπτυξη της κεντρικής παραγωγής πολιτιστικών αγαθών δραπετεύει μέσω της νέας τεχνολογίας και βιώνει τη διάσωση. Ταυτόχρονα, υπερασπίζεται την παρέκκλιση με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο, υποτιμώντας την κρατική βία και εκμηδενίζοντας τη δύναμή της με τον πιο εμπνευσμένο τρόπο. Αυτό συμπαρέσυρε όλους. Διαδηλώσαμε για αυτό που εμείς είμαστε απέναντι σε αυτό που δεν θέλουμε να είναι οι άλλοι.

Εμείς, τα αναρίθμητα «εγώ» απέναντι στη μηδενική ανοχή, απέναντι στην εξουσία.

ALEXIS 6 Δεκεμβρίου 2008

25 Δεκεμβρίου 2008 ALEXIS...

Ήμουν και εγώ!

Ο Δεκέμβρης του 2008 και η Αναζήτηση Νοήματος

Νίκος Κατσιαούνης

Η εξέγερση του Δεκέμβρη του 2008 αποτέλεσε μια ιστορική θραύση που ράγισε τη βιτρίνα του κυρίαρχου μοντέλου και θρυμμάτισε τη σιωπή μιας κανονικότητας που έτεινε στα όριά της. Έρχεται σε μια στιγμή που μια επαναληπτική τροπικότητα και μια προβλεψιμότητα αποτελούσαν τα κυρίαρχα στοιχεία ενός συστήματος στο οποίο κεντρική φαντασιακή σημασία αποτελούσε η ενσωμάτωση στις δομές και η ένταξη στο κοινωνικοπολιτικό και οικονομικό σύστημα του αποκαλούμενου τότε δημοκρατικού εξισωτισμού. Για τον δυτικό κόσμο αποτέλεσε την πρώτη εξέγερση του τέλους των καπιταλιστικών υποσχέσεων για ευημερία, ανάπτυξη, ασφάλεια και δικαίωμα στην κατανάλωση. Οι βροντές από την καταιγίδα της επερχόμενης κρίσης άρχισαν να κάνουν έκδηλα τα σημάδια της διάλυσης των όποιων συναινέσεων και των κοινωνικών συμβολαίων που έγιναν κουρελόχαρτα ώστε το κυρίαρχο σύστημα να καταφέρει να σώσει το τομάρι του εις βάρος της κοινωνίας. Εξάλλου, δεν είναι τυχαία η έντονη ανησυχία των Ευρωπαίων ηγετών που θορυβήθηκαν έντονα από την εξέγερση του 2008.

Ο Δεκέμβρης αποτέλεσε μια εξέγερση που θα λέγαμε ότι, κατά μία έννοια, διεμβόλισε το σύνολο του κοινωνικού ιστού. Ακόμη και από τους μη συμμετέχοντες στις κινητοποιήσεις, ένα μεγάλο μέρος συναινούσε σιωπηλά και στήριζε έστω και εξ αποστάσεως αυτά που συνέβαιναν ή τουλάχιστον δεν τα καταδίκασε με

ευκολία.

Η εκπυρσοκρότηση του όπλου που δολοφόνησε τον νεαρό Αλέξανδρο Γρηγορόπουλο ακούστηκε σε όλους τους καταπιεσμένους και η σφαίρα καρφώθηκε στην καρδιά μιας γενιάς. Η συνεχώς και αυξανόμενη στρατικοποίηση των δυτικών κοινωνιών, που βασιζόταν στο τότε κυρίαρχο δόγμα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, μέσα από πλήθη παραδειγμάτων σκιαγραφούσε εκ νέου το δόγμα της ζωής που είναι άξια να βιωθεί και ο φονεύσιμος άνθρωπος πλέον, καθισμένος στις στάχτες του διαφωτιστικού παραδείγματος, έτεινε να καταστεί μια νέα συνθήκη στις δυτικές μητροπόλεις (ο τότε υπουργός Δημοσίας τάξεως στην Ελλάδα ήταν ο στρατηγός Χηνοφώτης). Τα παραπάνω μαζί με μια ευρύτερη έλλειψη νοήματος και την κυριαρχία μιας ασημαντότητας που έτρωγε τις σάρκες των ατόμων και της κοινωνίας βυθίζοντάς τα σε όλο και μεγαλύτερα αδιέξοδα ήταν που έβαλε τη σπίθα για την κοινωνική έκρηξη του 2008.

Ένα κομβικό σημείο που καθόρισε τον χαρακτήρα της εξέγερσης ήταν ο επαναπροσδιορισμός της έννοιας του δημόσιου χώρου, μια έννοια η οποία τα τελευταία χρόνια επανέρχεται με όλο και περισσότερη ένταση στο προσκήνιο τόσο του κοινωνικού πεδίου όσο και της στρατηγικής των κινημάτων για απελευθέρωση από τους εξουσιαστικούς μηχανισμούς κράτους και αγοράς. Από το βράδυ του Σαββάτου, δηλαδή την ημέρα της δολοφονίας, ένα πλήθος κόσμου καταλαμβάνει δημόσια κτίρια τα οποία τα μετατρέπει σε κέντρα αγώνα, κέντρα διαβούλευσης και οσμώσεων από τα οποία παράγονταν τα πολιτικά σημαινόμενα και οι δράσεις των εξεγερμένων. Αυτή η απελευθέρωση και η επανεδιεκδίκηση των χώρων έκανε τους εξεγερμένους να επαναορίσουν το δημόσιο μακριά από τον κρατικό ή τον αγοραίο χαρακτήρα του, δηλαδή ως έναν χώρο δημόσιο, ελεύθερο και κοινωνικό. Χωρίς να πέσουμε στις παγίδες της ταυτολογίας, νομίζω ότι η ένταση αυτής της διεκδίκησης είναι που θα δώσει καρπούς στις μεγάλες κινητοποιήσεις του κινήματος των πλατειών δύο χρόνια μετά, τις οποίες ως χώρο κοινωνικό και χώρο διαβούλευσης θα τον υπεράσπιζε ένα μεγάλο μέρος των κινητοποιούμενων απέναντι στην

κρατική βαρβαρότητα.

Η αυτοοργάνωση και η αυτοδιαχείριση αποτέλεσαν τα κύρια μοτίβα οργάνωσης των εξεγερμένων. Κανείς δεν μπορούσε να ελέγξει ή να καθοδηγήσει το πλήθος στους δρόμους, κι όποιος το επιχείρησε έφαγε τα μούτρα του. Ο Δεκέμβρης βάζει ταφόπλακα στις παραδοσιακές αντιλήψεις των οργανωμένων κομματιών του κινήματος απελευθερώνοντας μια δυναμική που ήταν δύσκολο να χωρέσει στις έως τότε αντιλήψεις. Κανείς δεν μπόρεσε να ενσωματώσει αυτή τη διάχυτη οργή, η οποία παρέμεινε μέχρι τέλους στο πλαίσιο του αυθόρμητου. Ο Δεκέμβρης έδειξε ότι οι εξεγέρσεις του παρόντος, κι όχι του μέλλοντος, όπως πολλοί βιάστηκαν να τον μετονομάσουν, δεν μπορούν να χωρέσουν στα ιδεολογικά σχήματα των παραδοσιακών επαναστατικών δυνάμεων. Όσοι περίμεναν την εργατική τάξη και τα σωματεία με τις φόρμες της δουλειάς να κατέβουν και να στήσουν τα νέα Σοβιέτ, όσοι περίμεναν την ενσωμάτωση και την εκλογική αποτύπωση αυτής της οργής, όσοι θεώρησαν ότι θα αποτελέσουν τους πρωτοπόρους της βίαιης αντιπαράθεσης με το κράτος έφαγαν τα μούτρα τους. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι οργανωμένες δυνάμεις δεν συνέβαλαν στην εξέγερση. Το αντίθετο, μάλιστα. Από τα πρώτα λεπτά κιόλας ενεργοποιήθηκε ένα ήδη υπάρχον και οργανωμένο δίκτυο ανθρώπων και συλλογικοτήτων που κατάφερε να δημιουργήσει τις δομές και τα αντανakλαστικά ώστε ένα μεγάλο μέρος του κόσμου να βγει και να συμμετάσχει στις κινητοποιήσεις.

Όπως όλες οι εξεγέρσεις, έτσι κι ο Δεκέμβρης διεκδίκησε από το κράτος το μονοπώλιο της άσκησης της βίας. Αν θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε τον Δεκέμβρη ως μια «αντιεξουσιαστική εξέγερση», αυτό θα ευσταθούσε στη βάση της γενικευμένης εναντίωσης απέναντι στο κράτος. Η προσωποποίηση αυτής της εναντίωσης γινόταν στο πρόσωπο της αστυνομίας, που εκείνη τη στιγμή εξέφραζε και συμβόλιζε την αυταρχικότητα της κρατικής δομής. Εξάλλου το κεντρικό σύνθημα που ταυτιζόταν με την πλειοψηφία των εξεγερμένων και των δομών που αυτοί δημιούργησαν ήταν η κατάργηση των ΜΑΤ και ο αφοπλισμός της αστυνομίας (όπως βέβαια και να πέσει η κυβέρνηση). Στη βάση

αυτή μπορούμε να τολμήσουμε και να ενισχύσουμε τη θέαση του Δεκέμβρη ως μια εξέγερση με αντικρατικά και αντιεξουσιαστικά χαρακτηριστικά. Όμως η «βία» του Δεκέμβρη δεν περιορίστηκε μόνο στις νύχτες και τις ημέρες της φωτιάς, αλλά πήρε και δημιουργικά χαρακτηριστικά συγκροτώντας κινήσεις, ομάδες, κοινότητες ανθρώπων και συλλογικότητες να ξεκινήσουν τη δράση τους με έναυσμα την εξέγερση του Δεκέμβρη. Αυτή η ριζοσπαστικοποίηση θα συνέχιζε τη διαδρομή της στα πλακάκια της πλατείας Συντάγματος δύο χρόνια μετά.

Η εξέγερση του Δεκέμβρη διεκδίκησε την ελευθερία και την αξιοπρέπεια. Το καθολικό πένθος του φόνου έλαβε σύντομα χαρακτηριστικά ρήξης με το κυρίαρχο. Ένα νέο «εμείς» δημιουργήθηκε: Το «εμείς» των από τα κάτω. Ένα «εμείς» που δεν μπορούσε να χωρέσει στα μουχλιασμένα εργαλεία των ιδεολογικών και πολιτικών ινστρουκτόρων. Το κοινωνικά αποδεκτό δεν χωρούσε στους εξεγερμένους, οι οποίοι επιδίωξαν να το ξαναορίσουν.

Οι εξεγέρσεις δεν αποτελούν επαναστάσεις. Δηλαδή, δεν οδηγούν σε έναν άμεσο και ριζικά νέο κοινωνικό μετασχηματισμό. Αντίθετα οι εξεγέρσεις αν και δεν αλλάζουν βίαια την πραγματικότητα, εντούτοις διαχέουν υπόρρητα στο κοινωνικό φαντασιακό νέες σημασίες και νοήματα τα οποία συνήθως απελευθερώνουν νέες δυναμικές που σταδιακά γίνονται εμφανείς στο κοινωνικοιστορικό πεδίο. Έτσι οι διεργασίες που αναδύθηκαν τον Δεκέμβρη έδωσαν ώθηση σε νέες κινήσεις και σε επόμενους κοινωνικούς αγώνες να επανανοηματοδοτήσουν και να αναστοχαστούν τη σκέψη και τη δράση τους.

Αν και διάγουμε βίο σε ζοφερούς καιρούς, εντούτοις είμαι από αυτούς που υποστηρίζουν ότι η ελληνική κοινωνία βρίσκεται σε μια διαδικασία έντονου αναβρασμού τα τελευταία δέκα χρόνια. Ο Δεκέμβρης έβαλε σίγουρα τη σφραγίδα του και καθόρισε σημαντικά τους τρόπους του αγώνα και του κοινωνικού ανταγωνισμού. Όπως συμβαίνει στις εξεγέρσεις, η βία συνιστά το απαραίτητο στοιχείο που, παραφράζοντας κάπως τον Καμύ, θα λέγαμε ότι

ξεπηδά όταν η καταπίεση και η αυταρχικότητα έρχονται στα όριά τους. Εξάλλου οι εξεγερσιακές διαδικασίες βρίσκουν τη συγκόλλησή τους στην κοινωνική βία κι εκεί κάπου νομιμοποιούνται, δημιουργώντας τους δεσμούς αλληλεγγύης που την ανατροφοδοτούν.

Η βία, αν και σε σύγκριση με άλλες εξεγέρσεις ήταν χαμηλής έντασης, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στον Δεκέμβρη. Πολλοί θέλησαν να της δώσουν τα χαρακτηριστικά ενός νέου νομιναλισμού ή μηδενισμού. Ο Νίτσε έγραφε ότι «Ο μηδενισμός είναι ένα σύμπτωμα. Δείχνει πώς οι απόκληροι δεν έχουν πια τίποτα να τους παρηγορεί». Σε έναν κόσμο φανταχτερών εμπορευμάτων όπου οι αποκλεισμένοι δεν έχουν θέση, σε έναν κόσμο που η έκτακτη ανάγκη τείνει να καταστεί ο κανόνας, σε έναν κόσμο όπου το σύστημα αδυνατεί να εγγυηθεί τα θεμέλια εγκυρότητάς του, τότε στις δυνατότητες ανατροπής του το εύτακτο δεν μπορεί να έχει θέση. Γιατί αυτό θα σημαίνει και την ποσοτικοποίηση της εξέγερσης και, κατ' επέκτασιν, την αναίρεση της δυναμικής της.

Κλείνοντας, θα έλεγα ότι η εξέγερση του 2008 κυρίως έδειξε τη δύναμη των από τα κάτω. Έδειξε ότι όταν υπάρχει βούληση τίποτα δεν είναι αδύνατο να συμβεί. Επιπλέον, είναι σίγουρο ότι η κάθε λογής εξουσία μετά τον Δεκέμβρη δεν μπορεί να κοιμάται ήσυχη. Το κίνημα των εξεγερμένων θα ήταν δύσκολο να προχωρήσει παραπέρα. Δεν θα μπορούσε να δημιουργήσει έναν άμεσο μετασχηματισμό. Δεν υπήρχε ούτε η βούληση ούτε το σχέδιο για κάτι τέτοιο. Όμως ανέδειξε τις αδυναμίες του κυρίαρχου συστήματος, έκανε έκδηλη την αδυναμία ενσωμάτωσης και ενίσχυσε τη σημασία για τις δυνατότητες των ρωγμών να λειτουργούν προωθητικά και να απονομιμοποιούν την εξουσία σε κάθε της μορφή. Και αν τότε αυτό ήταν αρκετό ή το όριο της δράσης, σήμερα υπάρχει η ανάγκη για το ξεπέρασμα αυτού και την αναζήτηση ενός νήματος που θα συνδέσει μια πλημμυρίδα εναλλακτικών δομών και κοινοτήτων που εν μέσω κρίσης δημιουργούν, από το μετερίζι τους το καθένα, καινούργιες πραγματικότητες παρά και ενάντια στο υπάρχον.

Αν ο Δεκέμβρης ήταν η ερώτηση, όπως έγραφαν τα συνθήματα στους

τοίχους τότε, σήμερα καλούμαστε να βρούμε τις απαντήσεις για να συνθέσουμε έναν καινούργιο κόσμο. Και σε αυτό τον καμβά η εξέγερση του Δεκέμβρη μπορεί να συμπληρώσει τα δικά της χρώματα που θα συμβάλουν στη μετατροπή του από καμβά σε έναν πίνακα μιας πιο ελεύθερης και αυτόνομης κοινωνίας.

Τα χρώματα του Δεκέμβρη

Δανάη Κασίμη

Την Κυριακή ήταν η επέτειος της εν ψυχρώ δολοφονίας του Αλέξη από έναν ειδικό φρουρό στα στενά των Εξαρχείων. Προσωπικά δεν έχω βιώσει ποτέ πιο έντονα συναισθήματα. Ο δυναμισμός των ημερών που ακολούθησαν ήταν πραγματικά απερίγραπτος. Η 6^η Δεκεμβρίου 2008, ήταν η αφορμή για το ξέσπασμα της εξέγερσης, μπορούμε να πούμε, του συνόλου της νεολαίας και όχι μόνο. Χιλιάδες άνθρωποι κατέβηκαν στους δρόμους και με βροντερή φωνή καταδίκασαν τη δολοφονία ενός παιδιού, το οποίο έγινε μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα σύμβολο αγώνα. Ο Αλέξης πράγματι ήταν ένα παιδί με ανησυχίες και όνειρα. Ένα παιδί που θα λέγαμε ότι δε θα μπορούσε να μπει στα στεγανοποιημένα καλούπια της μικροαστικής μας κοινωνίας... με λίγα λόγια δεν ήταν το «καλό» παιδί που ονειρεύονται να έχουν γονείς και δασκάλοι.

Και βέβαια, εμείς ως φοιτητές και μαθητές ευρισκόμενοι σε νοηματικό και υπαρξιακό αδιέξοδο και σαν να υπήρχε μία απροσδιόριστα μεγάλη και «μαγική» δύναμη ενωθήκαμε και δώσαμε απίστευτες διαστάσεις σε έναν αγώνα με στόχο τη διεκδίκηση της πραγματικά ελεύθερης και δημιουργικής ζωής, προσπαθώντας να σπάσουμε τις αλυσίδες ενός συστήματος που παραδόξως θα έλεγε κανείς ότι μας προσέφερε τα πάντα. Τα πάντα μέχρι τότε πράγματι... Όχι όμως το σημαντικότερο... τη δυνατότητα να ερωτευτούμε τη ζωή, τη δυνατότητα να γίνουμε δημιουργικοί και

ευτυχισμένοι έξω από τα αποστειρωμένα πρότυπα της σύγχρονης ευρωπαϊκής και παγκοσμιοποιημένης πλέον κουλτούρας που χωρίζει τους ανθρώπους σε νόμιμους και μη σε άξιους να ζήσουν και σε κατώτερους.

Η άενη προσπάθεια για όλο και μεγαλύτερη ανάπτυξη και απελευθέρωση της αγοράς, στοχεύει μόνο και μόνο στην προμήθεια αγαθών και υλικών απολαύσεων σε ανθρώπους μουδιασμένους και εγκλωβισμένους στα χρυσά και απαραβίαστα κλουβιά των κλειστών κρατών. Έξω από τα καταστήματα της Χριστουγεννιάτικης περιόδου υπήρχε πάντα μία αόρατη πινακίδα που έλεγε «Καταναλώστε άφοβα για να καλύψετε το κενό της ασήμαντης και αποξενωμένης ζωής σας» και την οποία παιδιά όπως ο Αλέξης ή ο φίλος του ο Ρωμανός διέκριναν. Δημιουργήσαμε μία κοινωνία αξιών και αρχών χωρίς κανέναν από εμάς να έχει συμβάλει σε αυτή τη διαδικασία παρά μόνο παθητικά με την ανοχή του. Το αίσθημα του αδύναμου ανθρώπου υποχειρίου του παγκόσμιου και παντοδύναμου συστήματος έχει εδραιωθεί πολύ καλά στην ψυχοσύνθεση του δυτικού ανθρώπου σε ολόκληρο τον πλανήτη ειδικά μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Έχει εμποτιστεί δε τόσο συστηματικά στις συνειδήσεις μας που συνιστά μία κανονικότητα στιβαρή από την οποία φαντάζει αδιανόητο να ξεφύγει κανείς διότι απλά παρουσιάζεται ως εγγύηση για μια ήρεμη ζωή. Έχει λοιπόν δομηθεί από τις παγκόσμιες ολιγαρχίες με εξαιρετικά αποτελεσματικό (πυρηνικά όπλα, πυραύλους) και έξυπνο (συστημικά Μ.Μ.Ε.) τρόπο ένα οχυρωμένο κάστρο αξιών και σημασιών έτσι που οι άνθρωποι να φοβούνται ακόμα και να σκεφτούν τον εαυτό τους έξω από αυτό.

Εδώ λοιπόν έρχονται παιδιά σαν τον Ρωμανό, τα οποία με τον δικό τους αυθεντικό και αυθόρμητο τρόπο απειλούν δείχνοντας τα δόντια τους απέναντι σε αυτό το σύστημα που μοιάζει με έναν μεγάλο τάφο ιδεών. Μέσα από το κείμενό του με τίτλο «Για μια νέα θέση μάχης της αναρχικής εξέγερσης – Για έναν Μαύρο Δεκέμβρη» φράσεις όπως «Να συναντηθούμε στα στενά της πόλης και να ζωγραφίσουμε με στάχτες πάνω στα άσχημα κτήρια των τραπεζών, των αστυνομικών τμημάτων, των πολυεθνικών, των

στρατοπέδων, των τηλεοπτικών στούντιο, των δικαστηρίων, των εκκλησιών, των φιλανθρωπικών ομίλων» σκιαγραφούν το πάθος για τη διεκδίκηση ενός διαφορετικού κόσμου, με ανθρώπους ελεύθερους και ερωτευμένους με τη ζωή και τη δημιουργία. Στον κόσμο που φαντάζεται ο Ρωμανός δε θα υπάρχει αδικία, ούτε υποδουλωμένοι άνθρωποι. Καμία αρχή (κράτος, αστυνομία) δε θα χρειάζεται πλέον να περιφρουρήσει το «προηγούμενο» σαθρό σύστημα διότι οι άνθρωποι θα έχουν επανακαθορίσει τις ανάγκες τους και θα έχουν αποδράσει από τον κόσμο των κλειστών κρατών, των στρατοπέδων συγκέντρωσης, των αποκλεισμένων και «κατώτερων» ανθρώπων, της συνεχούς κατανάλωσης και των αποχαυνωμένων ανθρώπων ή ανθρώπων ρομπότ. Δε θα υπάρχει άνθρωπος που θα στερείται το δικαίωμα ύπαρξης όπως οι μετανάστες που δεν έχουν χαρτιά ούτε χώρες που θα πολιορκούνται από ισχυρές δυνάμεις. Στον κόσμο αυτόν δε θα εστιάζουμε στην επιδίωξη των υλικών απολαύσεων διότι θα έχουμε καλύτερα πράγματα να κάνουμε και σίγουρα θα έχουμε όλοι ίση πρόσβαση στη γνώση, τη διασκέδαση, στα δημόσια αγαθά. Δεν είναι ουτοπία!! Αυτός ο κόσμος είναι πολύ κοντά αρκεί να τον φανταστούμε και να τον διεκδικήσουμε αλλά αυτό μπορούμε να το κάνουμε μόνο συλλογικά και αυτό είναι που τη «σπάει» στο Ρωμανό. Εκείνος θέλει τώρα! Πάμε ρε παιδιά τι τους κοιτάτε έτσι; Ορμάτε!

Η χρήση του επιθέτου «Μαύρος» Δεκέμβρης είναι λοιπόν πλήρως δικαιολογημένη. Αντικατοπτρίζει έναν αγώνα για κοινωνική δικαιοσύνη και ελευθερία, τον οποίο δυστυχώς ο Ρωμανός χρωματίζει με τέτοιο τρόπο ίσως επειδή τα συστημικά τέρατα που διαμορφώνουν κοινωνικές συνειδήσεις, καταφέρνουν να διαστρεβλώνουν το νόημα μιας τέτοιας προτροπής σε εξέγερση και να καταστέλλουν ακόμα και εκείνους που θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα. Έχει δηλαδή μια σαφή χροιά απαισιοδοξίας και ματαιότητας... και πώς να μην έχει άλλωστε όταν γύρω σου περπατάνε άνθρωποι φοβισμένοι και μπερδεμένοι. Μαύρο βλέπεις γύρω σου γιατί τα χρώματα είναι εγκλωβισμένα μέσα μας.

Όμως τελικά το χρώμα μπορεί να μην έχει επιλεγεί ακόμα... Ίσως

το χρώμα του «Δεκέμβρη» να το δώσουμε όλοι μαζί μια μέρα...

Προς το παρόν αφιερώνω στο Νίκο Ρωμανό τους παρακάτω στίχους του Μανόλη Αναγνωστάκη:

«Τὸ τί δὲν πρόδωσες ἐσὺ νὰ μοῦ πεῖς
Ἐσὺ κι οἱ ὅμοιοί σου, χρόνια καὶ χρόνια,
Ἐνα πρὸς ἓνα τὰ ὑπάρχοντά σας ξεπουλώντας
Στὶς διεθνεῖς ἀγορὲς καὶ τὰ λαϊκὰ παζάρια
Καὶ μέινετε χωρὶς μάτια γιὰ νὰ βλέπετε, χωρὶς ἀφτιά
Ν' ἀκοῦτε, μὲ σφραγισμένα στόματα καὶ δὲ μιλάτε.
Γιὰ ποιά ἀνθρώπινα ἱερὰ μᾶς ἐγκαλεῖτε;

*Ξέρω: κηρύγματα καὶ ρητορεῖες πάλι, θὰ πεῖς.
Ἐ νὰὶ λοιπόν! Κηρύγματα καὶ ρητορεῖες.*

Σὰν **πρόκες** πρέπει νὰ καρφώνονται οἱ λέξεις

Νὰ μὴν τὶς παίρνει ὁ ἄνεμος.»